

Komise vítá dohodu ohledně Evropské občanské iniciativy

Evropská komise vřele vítá dnešní dohodu ohledně evropské občanské iniciativy, díky níž budou občané EU poprvé moci přímo navrhopvat přijetí nových právních předpisů EU. Na základě této iniciativy, kterou jako novinku zavádí Lisabonská smlouva, bude moci nejméně milion občanů z alespoň jedné čtvrtiny členských států EU Evropskou komisí vyzývat, aby předkládala legislativní návrhy v oblastech spadajících do jejich pravomocí. Organizátoři občanské iniciativy – občanský výbor složený z nejméně sedmi občanů pobývajících v sedmi různých členských státech – budou mít jeden rok na sběr podpisů a Komise pak tři měsíce na to, aby iniciativu posoudila a rozhodla v této souvislosti o dalších krocích. Právní předpisy týkající se Evropské občanské iniciativy se na žádost Rady začnou uplatňovat až po uplynutí jednoho roku po jejich zveřejnění v Úředním věstníku. To znamená, že o prvních iniciativách lze uvažovat na počátku roku 2012.

„Jsem potěšen, že se Parlamentu a Radě tak rychle podařilo dosáhnout dohody o občanské iniciativě“, uvedl místopředseda pro interinstitucionální vztahy a administrativu Maroš Šefčovič a dodal: „Evropská občanská iniciativa přinese do EU zcela novou formu participativní demokracie. Jde o velký pokrok v demokratickém životě Unie a o konkrétní příklad přiblížení Evropy občanům. Občanská iniciativa posílí přeshraniční diskusi o naší činnosti v Bruselu, a tím přispěje, aspoň doufáme, k vytvoření skutečného evropského veřejného prostoru.“

Jakou podobu bude občanská iniciativa mít?

Za každou iniciativou musí stát nejméně milion občanů z alespoň jedné čtvrtiny členských států. V každém z těchto členských států bude požadovaný minimální počet podpisů vypočítán tak, že se vynásobí počet poslanců Evropského parlamentu z dané země koeficientem 750. Minimální věkovou hranicí podepsaných osob bude věk, od kterého mají občané právo volit ve volbách do Evropského parlamentu. Navrhované iniciativy musí být registrovány v elektronickém registru, který zpřístupní Komisi. Registraci lze zamítnout, pokud iniciativa zjevně odporuje základním hodnotám EU nebo zjevně přesahuje rámec pravomocí Komise v oblasti předkládání návrhů požadovaného právního aktu. Prohlášení o podpoře lze shromáždit v listinné nebo v elektronické podobě a organizátoři budou mít jeden rok na sběr nezbytného počtu podpisů poté, co Komise potvrdí registraci návrhu. Za účelem usnadnění a zajištění elektronického sběru prohlášení o podpoře Komise vypracuje technické normy a přistoupí ke zřízení a správě otevřeného softwaru, jenž bude přístupný zdarma.

Jak Komise s iniciativou naloží?

Poté, co jsou v členských státech podpisy shromážděny a ověřeny, se občanská iniciativa musí předložit Komisi. Od tohoto okamžiku bude mít Komise tři měsíce na to, aby žádost předloženou občany posoudila. Komise mezitím přijme organizátory, kteří budou mít rovněž příležitost svou iniciativu předložit na veřejném slyšení, jež uspořádá Evropský parlament. Komise poté ve veřejném dokumentu uvede své závěry ohledně iniciativy a možných opatření, která se chystá podniknout, a svůj postup zdůvodní.

Ochranná opatření

Cílem dohody je zajistit, aby postupy pro zahájení občanské iniciativy byly jednoduché, uživatelsky přívětivé, dostupné všem a aby nepředstavovaly přílišnou zátěž pro orgány členských států. Je důležité, aby tento nový prvek demokratického procesu byl důvěryhodný, plně zajišťoval splnění potřeb souvisejících s ochranou údajů a byl odolný vůči zneužití či podvodům. I když právo Komise na legislativní iniciativu není dotčeno, bude se muset Komise na základě občanské iniciativy žádostí, kterou podporuje nejméně jeden milion občanů, vážně zabývat.

Více informací na internetové adrese:

http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/citizens_initiative/index_cs.htm